

DC-001-020406

Seat No. _____

B. A. (Home Sci.) (CBCS) (Sem. IV) Examination

April / May – 2015

Disaster Management : Paper - 408

(Core) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 020406

Time : 2 Hours]

[Total Marks : 50

- સૂચના : (1) પ્રશ્ન 1 M.C.Q. દરેકનો એક માર્ક્સ છે.
(2) પ્રશ્ન 2 અને 3 બંનેનાં 15 માર્ક્સ છે.
(3) પ્રશ્ન 4ના 5 માર્ક્સ છે.

વિભાગ - ૧

- 1 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો : (દરેકનો એક માર્ક્સ છે) 15
- (1) પૂર નિયંત્રણ માટે ઉપયોગમાં આવતી સંસ્થા કઈ છે ?
- (A) સેન્ટ્રલ વોટર કમિશન
(B) કાઈસીસ ગ્રુપ
(C) સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ
(D) ઉપરોક્ત બધા
- (2) ભારતમાં કુલ કેટલા રાજ્યોનો સમાવેશ ભૂકંપના ફોલ્ટ ઝોનમાં થાય છે ?
- (A) 21 (B) 22
(C) 23 (D) 24
- (3) ભારતમાં ઈ.સ. 1987 માં 'ધિ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ'ની સ્થાપના ક્યાં કરવામાં આવી ?
- (A) ઈંદોર (B) ભોપાલ
(C) અમદાવાદ (D) દિલ્હી

- (4) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એજ્યુકેશન, શિક્ષણમાં કયા સ્વરૂપે જોડી શકાય ?
- (A) એક વિષય તરીકે
 (B) ખાસ વિષય તરીકે
 (C) વિષયનાં એક ભાગ તરીકે
 (D) ઉપરોક્ત બધાં
- (5) વિશ્વમાં કુદરતી હોનારતોમાં ભારતનો ક્રમ -
- (A) પ્રથમ (B) બીજો
 (C) ત્રીજો (D) ચોથો
- (6) રિક્ટર સ્કેલ શેના માપન માટે વપરાય છે ?
- (A) વરસાદ (B) વાવાઝોડું
 (C) ધરતીકંપ (D) એકપણ નહીં
- (7) ભારતમાં સાંપ્રત સમયમાં ગંભીર બનેલ રોગ -
- (A) પોલીયો (B) સ્વાઈન ફ્લૂ
 (C) ડેન્ગ્યુ (D) મેલેરિયા
- (8) મોટી હોનારત એટલે શું ?
- (A) દુષ્કાળ (B) પૂરહોનારત
 (C) ધરતીકંપ (D) ઉપરોક્ત બધાં
- (9) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ સાથે સંબંધિત વિષય -
- (A) સાયકોલોજી (B) મેડિકલ સાયન્સ
 (C) હોમસાયન્સ (D) ઉપરોક્ત બધા
- (10) હોનારત પછીની કામગીરી એટલે -
- (A) પ્રિ-ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ
 (B) પોસ્ટ ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ
 (C) વ્યવસ્થાપન
 (D) આપત્તિ વ્યવસ્થાપન

(11) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ સાથે કયો વિષય સંબંધિત નથી ?

- (A) મેડિકલ સાયન્સ (B) એટમિક સાયન્સ
(C) અર્થ સાયન્સ (D) જિનેટિક સાયન્સ

(12) કુદરતી આપત્તિ શેના કારણે સર્જાય છે ?

- (A) ભૌગોલિક પરિવર્તનો
(B) વાતાવરણના પરિવર્તનો
(C) નૈસર્ગિક પરિવર્તનો
(D) એકપણ નહીં

(13) કોમી રમખાણો કયા પ્રકારની આપત્તિ છે ?

- (A) કુદરતી (B) કૃત્રિમ
(C) માનવસર્જિત (D) એકપણ નહીં

(14) ભારતમાં કઈ હોનારતે ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટની જાગૃતિ વધારી ?

- (A) મોરબી જળ હોનારત
(B) ભોપાલ ગેસ દુર્ઘટના
(C) ઓરિસ્સા સાયકલોન
(D) કચ્છ - ધરતીકંપ

(15) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ સાથે કોણ જોડાય છે ?

- (A) સ્થાનિક સંસ્થાઓ (B) રાજ્યની સંસ્થાઓ
(C) રાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ (D) ઉપરોક્ત બધાં

વિભાગ - ૨

- 2 ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનાં ચાર પ્રકારો વિસ્તારથી લખો. 15
- અથવા
- 2 ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ એજ્યુકેશન વિશે સમજાવો. 15
- 3 ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટ પ્લાન વિશે વિગતવાર ચર્ચા કરો. 15
- અથવા
- 3 ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટનો અર્થ અને મહત્ત્વ વિસ્તારથી લખો. 15
- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 5
- (1) સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓની ભૂમિકા
- (2) ડિઝાસ્ટર મેનેજમેન્ટની લાક્ષણિકતાઓ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Q. 1 M.C.Q. - each carries one mark.
(2) Q. 2 and 3 both are 15 marks.
(3) Q. 4 carry 5 marks.

SECTION - I

- 1 M.C.Q. - Each carries one mark. 15
- (1) An institute, which is useful in flood control ?
- (A) Central Water Commission
(B) Crisis Group
(C) Voluntary Institute
(D) Above all
- (2) How many states of India are included in fault zone of earthquake ?
- (A) 21 (B) 22
(C) 23 (D) 24

- (3) In India, the 'Disaster Management Institute' was established in 1987 at
- (A) Indore (B) Bhopal
(C) Ahmedabad (D) Delhi
- (4) In which form, the disaster management education is included in education ?
- (A) As a subject
(B) As a special subject
(C) As a part of subject
(D) Above all
- (5) The rank of India in world, in case of natural disaster is
- (A) First (B) Second
(C) Third (D) Fourth
- (6) Richter scale measures
- (A) Rain (B) Cyclone
(C) Earthquake (D) None of these
- (7) The dangerous disease in current period in India is.
- (A) Polio (B) Swineflu
(C) Dengue (D) Malaria
- (8) Major disaster means.
- (A) Drought (B) Flood
(C) Earthquake (D) Above all
- (9) Disaster management related subject is.
- (A) Psychology
(B) Medical science
(C) Home science
(D) Above all

- (10) The work after disaster means
- (A) Pre-disaster management
 - (B) Post-disaster management
 - (C) Management
 - (D) Disaster management
- (11) Which subject is not related with disaster management ?
- (A) Medical science
 - (B) Atomic science
 - (C) Earth science
 - (D) Genetic science
- (12) The reason for natural disaster is
- (A) Geographical changes
 - (B) Environmental changes
 - (C) Natural changes
 - (D) None of these
- (13) Communal violence is which type of calamity ?
- (A) Natural
 - (B) Artificial
 - (C) Man made
 - (D) None of these
- (14) In India, which calamity increased the awareness of disaster management ?
- (A) Morbi flood
 - (B) Bhopal Calamity
 - (C) Orissa Cyclone
 - (D) Katchh earthquake
- (15) Which body is related to disaster management ?
- (A) Local Institute
 - (B) State Institute
 - (C) National Institute
 - (D) Above all

SECTION - II

2 Write in detail the four types of disaster management. **15**

OR

2 Explain about the disaster management education. **15**

3 Discuss in detail the plan of disaster management. **15**

OR

3 Write in detail the meaning and importance of disaster management. **15**

4 Write short note : (any **one**) **5**

(1) Role of NGOs

(2) Characteristics of disaster management.
